

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.45.2023

Łódź, 19 stycznia 2024 r.

Pan

Leszek Gierczyk

Wójt Gminy Wierzchlas

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych² oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wierzchlesie⁴, adres: ul. Szkolna 7, 98-324 Wierzchlas, przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Wierzchlas z wykonywanych ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w dniach 6, 7 i 8 listopada 2023 r. przez 3-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

1. Klaudyna Lekler-Lipińska – Starszy Specjalista w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 193/2023 r.

2. Monika Szewczyk – Starszy Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 194/2023 r.

3. Malwina Łukasiewicz – Starszy Specjalista w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 195/2023 r.

1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

2 (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.), dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych.

3 (Dz. U. z 2022 r., poz. 1205), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

4 Dalej: GOPS lub Ośrodek.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego.

Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli GOPS w Wierzchlesie pod poz. 1/2023 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji na podstawie, której Wójt Gminy Wierzchlas – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchlesie, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Wierzchlas pełnił Pan Leszek Gierczyk⁵. Kontrolowana problematyka została unormowana w Statucie Ośrodka, nadanym Uchwałą Nr V/44/2019 Rady Gminy Wierzchlas z dnia 18 lutego 2019 r. oraz Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 1/2019 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchlesie z dnia 1 kwietnia 2019 roku. Ww. dokument określa zadania i kompetencje pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący ustalili, że w okresie kontrolowanym nastąpiła zmiana na stanowisku Kierownika Ośrodka. W okresie do 28.02.2022 r. funkcję Kierownika GOPS w Wierzchlesie pełniła Pani Lidia Przywojska, natomiast w okresie od 01.03.2022 r. do nadal Pani Kamila Soforek. Wójt Gminy Wierzchlas powierzył realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Kierownikom Ośrodka, którym wydał upoważnienia do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w zakresie świadczeń rodzinnych⁶, w sprawach o zasiłki dla opiekunów⁷, świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych⁸. Pracownicy Ośrodka posiadali niezbędne upoważnienia⁹ do realizacji zadań i prowadzenia postępowań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego z wyłączeniem decyzji administracyjnych.

5 Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Wierzchlesie z 24 marca 2020 r.

6 Zarządzenie Nr 6/2004 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 30 kwietnia 2004 r., Zarządzenie Nr 14/2022 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 28 lutego 2022 r.

7 Zarządzenie Nr 15/2014 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 13 maja 2014 r., Zarządzenie Nr 16/2022 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 28 lutego 2022 r.

8 Upoważnienie Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 14 czerwca 2010 r., Zarządzenie Nr 15/2022 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 28 lutego 2022 r.

9 Upoważnienie Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 14 czerwca 2010 r., Upoważnienie Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 31 maja 2019 r., Upoważnienie 1/2022 Wójta Gminy Wierzchlas z dnia 1 marca 2022 r.,

Kontrolujący ustalili, że w Ośrodku opracowano wewnętrzne procedury w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁰.

GOPS w Wierzchlesie, zgodnie z art 23 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę licencyjną na 2022 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA).

Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹.

Ośrodek prowadzi papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz rejestr wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący zweryfikowali dane zawarte w rejestrach papierowych. W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych zarejestrowano 248 wniosków (w tym 234 wnioski w formie papierowej oraz 14 w formie elektronicznej). Wszystkie wnioski poddane kontroli były każdorazowo opatrzone pieczęcią i datą wpływu wniosku do Ośrodka. Wnioski zostały prawidłowo i kompletnie wypełnione przez wnioskodawców. Do wniosków były dołączone dokumenty dotyczące dochodów oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych dodatków i świadczeń. Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tii). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie

10 Zarządzenie 6/2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchlesie z dnia 18 sierpnia 2022 r.

11 (Dz. U. z 2021 r., poz.735 ze zm.), dalej: k.p.a.

prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeniach z funduszu alimentacyjnego. Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN). Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kwoty dodatków i świadczeń oraz okres ich przysługiwania. Wszystkie skontrolowane decyzje administracyjne były doręczane stronom za pośrednictwem poczty lub były odbierane przez strony w siedzibie GOPS. Ośrodek terminowo realizował wypłatę przyznanych świadczeń.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że złożone wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych¹².

Skontrolowano 26 spraw z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym: 12 spraw zawierających decyzje przyznające prawo do świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami¹³, 3 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do świadczenia rodzicielskiego, 1 sprawę zawierającą decyzję przyznającą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, 6 spraw zawierających decyzje odmawiające przyznania prawa do wnioskowanych świadczeń. Kontroli poddano sprawy o numerach decyzji:

1. GOPS.ŚR.522.249.2022,	14. GOPS.ŚR.522.267.2022,
2. GOPS.ŚR.522.351.2022,	15. GOPS.ŚR.522.346.2022,
3. GOPS.ŚR.522.347.2022,	16. GOPS.ŚR.522.257.2022,
4. GOPS.ŚR.522.198.2022,	17. GOPS.ŚR.522.314.2022,
5. GOPS.ŚR.522.243.2022,	18. GOPS.ŚP.524.205.2022,
6. GOPS.ZP.523.83.2022,	19. GOPS.ŚR.529.188.2022,
7. GOPS.ŚR.529.90.2022,	20. GOPS.ŚR.525.196.2022,
8. GOPS.ŚR.525.91.2022,	21. GOPS.ŚP.524.334.2022,

12 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466)

13 z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

9. GOPS.ŚR.522.92.2022,	22. GOPS.ZP.523.86.2022,
10. GOPS.ŚR.522.145.2022,	23. GOPS.ŚR.522.284.2022,
11. GOPS.ŚP.524.372.2022,	24. GOPS.ŚR.525.189.2022,
12. GOPS.ŚR.522.204.2022,	25. GOPS.ŚR.522.102.2022,
13. GOPS.ŚR.522.237.2022,	26. GOPS.ŚR.522.56.2022.

W poddanych kontroli sprawach stwierdzono **uchybenia**:

1. Sposób doręczania ww. decyzji (za wyjątkiem 7 decyzji, które zostały odebrane przez wnioskodawców osobiście w siedzibie Ośrodka¹⁴) nie był zgodny z przepisami określonymi w k.p.a. Do doręczenia decyzji wykorzystano formularze potwierdzenia odbioru dla przesyłek nadanych na zasadach ogólnych, natomiast należało użyć formularzy potwierdzenia odbioru dla przesyłek nadanych w postępowaniu administracyjnym. Tzw. „żółta zwrotka” nie spełnia wymogów druku potwierdzenia odbioru wskazanych w art. 43, 44 i 46 § 2 k.p.a.;
2. Zrealizowano decyzję nieprawomocną¹⁵, tj. wypłata świadczeń nastąpiła przed doręczeniem i odebraniem decyzji przez wnioskodawcę (wypłata świadczeń nastąpiła w dniu 01.12.2022 r., natomiast strona odebrała decyzję 02.12.2022 r.);
3. W sentencjach decyzji przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego¹⁶ nie uwzględniono tzw. podzielności świadczenia (art. 17c ust. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych). Nieprawidłowo określono wysokość kwot świadczenia rodzicielskiego przysługującego za niepełny miesiąc. Uchybenie to nie miało jednakże wpływu na sposób realizacji zadania, gdyż wnioskodawcy otrzymali wypłatę świadczenia w prawidłowej wysokości.

W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zarejestrowano 17 wniosków (wszystkie wnioski zostały złożone w formie papierowej). Ośrodek w okresie kontrolowanym wydał 15 decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dwie decyzje odmowne (pierwsza decyzja odmowna o numerze GOPS.FA532.192.2022 została wydana po pisemnym oświadczeniu wierzyciela o zaprzestaniu kontynuowaniu nauki przez osobę uprawnioną, druga decyzja odmawiająca o numerze GOPS.FA.532.231.2022 prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydana ze względu na umieszczenie osoby uprawnionej w pieczy zastępczej).

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku

14 GOPS.ŚR.522.145.2022, GOPS.ŚR.522.204.2022, GOPS.ŚR.522.267.2022, GOPS.ŚR.522.346.2022, GOPS.ŚR.524.205.2022, GOPS.ŚR.524.334.2022, GOPS.ŚR.522.102.2022

15 GOPS.ŚR.522.351.2022

16 GOPS.ŚR.529.90.2022, GOPS.ŚR.529.188.2022

kontroli ustalono, że złożone wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego¹⁷.

Kontroli poddano 14 spraw dotyczących przyznania **świadczeń z funduszu alimentacyjnego** o numerach decyzji:

1. GOPS.FA.532.373.2022,	8. GOPS.FA.532.226.2022,
2. GOPS.FA.532.225.2022,	9. GOPS.FA.532.219.2022,
3. GOPS.FA.532.224.2022,	10. GOPS.FA.532.228.2022,
4. GOPS.FA.532.223.2022,	11. GOPS.FA.532.220.2022,
5. GOPS.FA.532.361.2022,	12. GOPS.FA.532.221.2022,
6. GOPS.FA.532.217.2022,	13. GOPS.FA.532.192.2022 – odmowa,
7. GOPS.FA.532.215.2022,	14. GOPS.FA.532.231.2022 – odmowa.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyjmowane przez pracowników z kompletem załączników, które zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego¹⁸. W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego przez wnioskodawcę, pracownicy Ośrodka zastosowali prawidłowe wyliczenia kwoty alimentów tzw. „złotówka za złotówkę”. W poddanych do kontroli sprawach nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie przyznania i terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontroli poddano prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym

17 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467)

18 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467)

do alimentów oraz art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny¹⁹, weryfikując 10 postępowań:

1. GOPS.FA.533.32.2022,
2. GOPS.FA.533.18.2022,
3. GOPS.FA.533.62.2022,
4. GOPS.FA.533.86.2022,
5. GOPS.FA.533.71.2022,
6. GOPS.FA.533.58.2022,
7. GOPS.FA.533.25.2022,
8. GOPS.FA.533.66.2022,
9. GOPS.FA.533.136.2021,
10. GOPS.FA.533.142.2021.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- w sprawie GOPS.FA.533.32.2022 – GOPS w Wierzchlesie pismem z 7.10.2022 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik alimentacyjny odebrał wezwanie 24.10.2022 r. i tego samego dnia zgłosił się do Ośrodka. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny oraz odebrano oświadczenie majątkowe od ww. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż dłużnik alimentacyjny prowadzi własną działalność gospodarczą oraz wpłaca na konto komornika sądowego 1000,00 zł miesięcznie celem spłaty zadłużenia.

- w sprawie GOPS.FA.533.18.2022 – Ośrodek 4.03.2022 r. wezwał dłużnika alimentacyjnego w celu przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego. Dłużnik stawił się w Ośrodku w dniu odbioru wezwania tj. 4.03.2022 r. Złożył oświadczenie majątkowe i udzielił wywiadu alimentacyjnego. Z wywiadu wynika, iż dłużnik alimentacyjny wywiązuje się z zobowiązań alimentacyjnych – na bieżąco reguluje zaległości.

- w sprawie GOPS.FA.533.62.2022 - GOPS w Wierzchlesie 14.10.2022 r. wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny. Dłużnik wezwanie odebrał 19.10.2022 roku i 16.11.2022 r. zgłosił się do Ośrodka. Udzielił wywiadu alimentacyjnego oraz złożył oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, że dłużnik alimentacyjny jest całkowicie niezdolny do pracy od października 2022 r., pobiera rentę chorobową z KRUS. Dłużnik

19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)

oświadczył również, że komornik sądowy potrąca co miesiąc 629,83 złotych z renty celem spłaty zadłużenia.

- w sprawie GOPS.FA.533.86.2022 - Ośrodek, jako organ właściwy dłużnika otrzymał 27.12.2022 r. od organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec ww. wezwanie z 29.12.2022 r. zostało wysłane na adres dłużnika, jednakże 17.01.2023 r. wróciło awizo, ponieważ dłużnik nie odebrał korespondencji. W aktach sprawy znajduje się decyzja nr GOPS.FA.534.187.2013 z 27.05.2013 r. uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- w sprawie GOPS.FA.533.71.2022 - GOPS w Wierzchlesie 24.11.2022 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ośrodek pismem z 29.11.2022 r. wezwał dłużnika celem przeprowadzenia z nim wywiadu alimentacyjnego oraz odebraniem od dłużnika oświadczenia majątkowego. Dłużnik odebrał wezwanie 2.12.2022 r., jednakże nie zgłosił się do Ośrodka. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja nr GOPS.FA.536.125.2017 z 12.04.2017 r. o uznaniu ww. dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- w sprawie GOPS.FA.533.58.2022 - Ośrodek pismem z 10.10.2022 r. wezwał dłużnika na wywiad alimentacyjny. Dłużnik odebrał wezwanie 24.10.2022 r. i stawił się w Ośrodku 31.10.2022 r. Został przeprowadzony wywiad alimentacyjny oraz zostało odebrane oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, że dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony na umowę o pracę na czas określony do 31.07.2023 r. Wynagrodzenie jest zajęte przez komornika sądowego. Dłużnik oświadczył również, że w miarę możliwości sam dokonuje wpłat na konto komornika sądowego celem spłaty zadłużenia.

- w sprawie GOPS.FA.533.25.2022 - Ośrodek 11.05.2022 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W odpowiedzi na wniosek o podjęcia działań Ośrodek w Wierzchlesie wysłał pismo z informacją do organu właściwego wierzyciela, że dłużnik alimentacyjny nie mieszka na terenie gminy, a tym samym Wójt Gminy Wierzchlas nie jest organem właściwym dłużnika alimentacyjnego.

- w sprawie GOPS.FA.533.66.2022 - Ośrodek otrzymał 8.11.2022 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik został wezwany do ośrodka pismem z 14.11.2022 r., które wróciło 1.12.2022 r., ponieważ dłużnik nie podjął wezwania w terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja nr GOPS.FA.534.166.2021 z 14.05.2021 r. uznająca ww. dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- w sprawie GOPS.FA.533.136.2021 - GOPS w Wierzchlesie 3.11.2022 r. otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Ośrodek wezwał dłużnika pismem z 9.11.2022 roku. Dłużnik odebrał wezwanie 12.11.2021 r., jednakże nie przyszedł do Ośrodka. Decyzją z 14.02.2022 r. został uznany za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. GOPS w Wierzchlesie wystąpił 8.04.2022 r. do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu z wnioskiem o ściganie z art. 209§2, na dzień przeprowadzonej kontroli w GOPS w Wierzchlesie postępowanie ws. dłużnika nadal trwa i Ośrodek nie dysponuje odpowiedzią z Prokuratury Rejonowej. Tego samego dnia, tj. 8.04.2022 r. Ośrodek wystąpił również do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców²⁰ z prośbą o udzielenie informacji czy ww. dłużnik alimentacyjny posiada prawo jazdy. W odpowiedzi z 25.04.2022 r. przesłanej przez CEPIK wynika, iż ww. dłużnik alimentacyjny nie posiada prawa jazdy.

- w sprawie GOPS.FA.533.142.2021 - Ośrodek w Wierzchlesie otrzymał 3.11.2021 r. wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik został wezwany pismem z 9.11.2021 r., które odebrał 12.11.2021 r., jednakże nie przyszedł do Ośrodka, a tym samym nie został przeprowadzony wywiad alimentacyjny i nie zostało odebrane oświadczenie majątkowe. W aktach sprawy dłużnika alimentacyjnego znajduje się prawomocna decyzja nr GOPS.FA.534.268.2021 z 28.09.2021 r. uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. GOPS w Wierzchlesie 3.11.2021 r. złożył do Prokuratury Rejonowej w Wieluniu wniosek o ściganie. W odpowiedzi na wniosek Ośrodek otrzymał z Prokuratury informację z 28.03.2022 r. o przesłaniu aktu oskarżenia do Wydziału II Karnego w Sądzie w Wieluniu. Ośrodek w Wierzchlesie otrzymał również informację 12.01.2023 r. o zmianie kary. Oskarżony wniósł wniosek o zmianę kary z aresztu na dozór elektroniczny ze względu na podjęcie pracy. Ośrodek w Wierzchlesie 4.11.2021 r. wystąpił również z wnioskiem o udzielenie informacji z bazy CEPIK o możliwości posiadania prawa jazdy przez ww. dłużnika alimentacyjnego. GOPS w Wierzchlesie w odpowiedzi z CEPIK z 16.11.2021 r. otrzymał informację, że dłużnik alimentacyjny nie posiada prawa jazdy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchlesie zgodnie z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przekazuje do biur informacji gospodarczej dane dotyczące zadłużeń dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

GOPS w Wierzchlesie nie wypełnił jednak obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zamieszczania w Krajowym

20 Zwany dalej CEPIK

Rejestrze Zadłużonych²¹ informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych²², w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wyżej wymieniony przepis wszedł w życie 1 grudnia 2021 roku.

Mimo, iż konto zostało założone przez Ośrodek 14.11.2023 r., kontrolujący uznają za **nieprawidłowość** brak aktywnego konta w KRZ w okresie objętym kontrolą tj. od 1.01.2022 roku do 31.12.2022 roku.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za rok 2022 w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna, jednorazowej zapomogi, „Za życiem” oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku. Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych w kolejnych miesiącach II kwartału 2022 r. oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kolejnych miesiącach III kwartału 2022 r. w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Ośrodek przekazał dane dotyczące liczby złożonych do organu wniosków z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego. Kontrolujący nie wnoszą zastrzeżeń do zweryfikowanych sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2022 r. Wójt Gminy Wierzchlas otrzymał dotację z budżetu państwa na realizację zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla

21 Dalej: KRZ

22 (Dz. U. z 2021 r. poz. 1909)

opiekuna w łącznej wysokości 2 700 000 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 2 696 855,18 zł, z tego na wypłatę świadczeń wydatkowano 2 621 292,05 zł, natomiast na koszty obsługi wydatkowano w ramach zadania 75 563,13 zł. Do budżetu państwa zwrócono niewykorzystane środki finansowe w wysokości 3 144,82 zł. Powyższe kwoty są zgodne z danymi otrzymanymi z Oddziału Planowania i Analiz Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku świadczenia rodzinne przyznano 209 decyzjami administracyjnymi wraz z decyzjami zmieniającymi prawo do świadczeń przyznanych wcześniejszymi decyzjami. W okresie kontrolowanym fundusz alimentacyjny przyznano 15 decyzjami administracyjnymi. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są w Ośrodku w formie bezgotówkowej, czyli środki są przekazywane bezpośrednio na konta bankowe wnioskodawców, za wyjątkiem jednego świadczenia, które jest wypłacane wnioskodawcy przekazem pocztowym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchlesie nie realizował wypłat w formie rzeczowej, ani w formie opłacania usług w zakresie świadczeń rodzinnych.

W okresie kontrolowanym Ośrodek przekazał do Wojewody Łódzkiego 9 spraw dotyczących ustalenia prawa do wnioskowanych świadczeń, w celu zweryfikowania, czy zachodzi koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego. Cztery z przedmiotowych wniosków zostały rozpatrzone pozytywnie i świadczenia zostały wypłacone wnioskodawcom, w czterech sprawach Wojewoda Łódzki odmówił przyznania świadczeń, natomiast jedna sprawa oczekuje nadal na rozstrzygnięcie.

W kontrolowanym okresie wydano 41 decyzji odmawiających przyznania prawa do świadczeń rodzinnych, w stosunku do których wpłynęło 21 odwołań do organu II instancji. Wszystkie odwołania dotyczyły odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego. Przedmiotowe odwołania zostały rozpatrzone w następujący sposób:

- w 14 sprawach decyzje zostały zmienione i świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane przez organ II instancji,
- w 5 sprawach decyzje zostały utrzymane w mocy,
- w 2 sprawach decyzje zostały przekazane do ponownego rozpatrzenia. Z zakresu realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2022 roku wydano 2 decyzje odmawiające prawa do świadczeń, w stosunku do których nie wniesiono odwołań.

Pracownicy realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2022 roku nie uczestniczyli w szkoleniach. Ośrodek zamieszczał informacje na temat zasad ubiegania się o świadczenia rodzinne oraz świadczenia

z funduszu alimentacyjnego na stronie internetowej Urzędu Gminy Wierzchlas oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie Ośrodka. Ponadto pracownicy GOPS w Wierzchlesie na bieżąco udzielali mieszkańcom Gminy informacji o przedmiotowych świadczeniach.

W okresie kontrolowanym do GOPS w Wierzchlesie nie wpłynęła żadna skarga na postępowania prowadzone przez organ w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do otrzymanego w dniu 13 grudnia 2023 r. projektu wystąpienia pokontrolnego. Ustawowy termin na wniesienie umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego upłynął 20 grudnia 2023 r.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Wierzchlas postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**, postępowania administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ocenia się **pozytywnie**, natomiast prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka i pracownicy realizujący kontrolowane zadanie.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli **uchybieniami i nieprawidłowością** zalecam:

- w przypadku doręczenia decyzji administracyjnej wnioskodawcy, bezwzględnie stosować druki potwierdzające odbiór zgodne z art. 43, 44 i 46 § 2 k.p.a.;
- w sentencjach decyzji przyznających prawo do świadczenia rodzicielskiego uwzględniać kwotę świadczenia przysługującego za niepełny miesiąc;
- zamieszczać w KRZ informacje, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747), w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w sytuacji, w których sprawy dłużników nie będą prowadzone przez komorników sądowych.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie **30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź) za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka wskazując w treści pisma znak sprawy: **RPS-I.431.45.2023**.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**
(podpisano elektronicznie)